Stuk 618 (1994-1995) – Nr. 1

ARCHIEF
VLAAMSE RAAD
TERUGBEZORGEN

# VLAAMSE RAAD

ZITTING 1994-1995

16 NOVEMBER 1994

**BELEIDSNOTA**

**Een toekomstperspectief voor het mediabeleid van de Vlaamse Gemeenschap**

ingediend
door de heer H. Weckx,
Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden

**INHOUD**


| | Blz. |
|---|---|
| **1. Het regeerakkoord als uitgangspunt voor het mediabeleid** | 4 |
| **II. Het huidige medialandschap in Vlaanderen in kaart gebracht** | |
| **1. BRTN, de openbare radio- en televisieomroep** | 4 |
| **2. VTM, de commerciële televisieomroep** | 4 |
| **3. Niet-openbare regionale televisieomroepen** | 4 |
| **4. Lokale radio** | 5 |
| **5. De geschreven pers** | 5 |
| **III. De te verwachten ontwikkelingen in het Vlaamse medialandschap** | 5 |
| **IV. De aanloop tot een vernieuwend beleid** | |
| **1. Uitgangspunten** | 5 |
| **2. De plaats van de openbare omroep binnen het mediabestel** | |
| **A De financiering van de openbare omroep** | 6 |
| **B. De rol en de opdracht van de openbare omroep** | 6 |
| **C. Eén of twee netten voor de openbare omroep ?** | 7 |
| **3. Moties van de Vlaamse Raad naar aanleiding van het mediadebat op 1 september 1994** | 7 |
| **V. Voorstellen voor een vernieuwend mediabeleid** | |
| **1. Radio in Vlaanderen** | |
| **A. Openbare radio** | 8 |
| **B. Lokale radio** | 8 |
| **2. Televisie in Vlaanderen** | |
| **A. De niet-openbare omroepen** | 9 |
| **B. BRTN, de openbare omroep van de Vlaamse Gemeenschap** | 10 |
| **C. Het tweede net van VTM en van BRTN** | 11 |
| **D. De kabelmaatschappijen** | 12 |
| **E. Naar een nieuw aanbod ?** | 12 |
| **F. Advisering en studie** | 12 |
| **VI. Besluit** | 13 |

## I. HET REGEERAKKOORD ALS UITGANGSPUNT VOOR HET MEDIABELEID

De Vlaamse regering heeft in haar regeerakkoord van januari 1992 de krijtlijnen voor een coherent mediabeleid uitgetekend. Vanuit de wetenschap dat het medialandschap aan snelle veranderingen onderhevig is werd in de beginselverklaring van de Vlaamse regering beklemtoond dat geijverd moet worden voor een gunstig en stabiel klimaat waarin alle actoren zich ten volle kunnen ontwikkelen.

Op regelgevend vlak werd het decreet van de regionale televisie aangepast om het medium een reële kans te geven, werd voor de BRTN-financiering een formule uitgewerkt die aansluit bij het kijk- en luistergeld maar de schommelingen ervan uitvlakt en werd een kader gecreëerd opdat Vlaanderen aktief zou kunnen inspelen op nieuwe technologische ontwikkelingen en mogelijkheden.

Naar de erkende lokale radio's toe blijft het de grote zorg van de Vlaamse regering om deze zenders het zendcomfort te geven waar ze recht op hebben, rekening houdend met de begrensde mogelijkheden en bevoegdheden van de Vlaamse overheid. De steun aan de geschreven pers werd in een overeenkomst gegoten die geldt voor vijf jaar en die voor eenzelfde periode verlengbaar is. Met dit protocol wordt ook ingegaan op de wens van de Vlaamse Raad om het bestuur dichter bij het Vlaamse publiek te brengen via gerichte overheidsinformatie.

De ondersteuning van de audiovisuele sector werd beter uitgebouwd met de oprichting van het fonds Film in Vlaanderen. De overheid blijft de Vlaamse omroepen ook op hun verantwoordelijkheid wijzen om meer aandacht te besteden aan eigen produkties.

Op Europees vlak wordt de mediasector algemeen erkend als één van de weinige groeisectoren, die op het vlak van tewerkstelling een belangrijke rol kan spelen. Ook de Vlaamse Gemeenschap heeft er dus alle belang bij om over de kwaliteit van haar media te waken, en om deze sector optimale kansen op ontwikkeling te geven.

## II. HET HUIDIGE MEDIALANDSCHAP IN VLAANDEREN IN KAART GEBRACHT

### 1. BRTN, de openbare radio- en televisieomroep

De BRTN genereert zijn middelen via een gemengde financiering die voor 1995 geraamd kan worden op ruim 9 miljard of 9.204,2 miljoen frank. Volgens de ontwerpbegroting bedraagt de overheidsdotatie in 1995 7.445,4 miljoen frank. De private middelen worden geschat op 1.758,8 miljoen frank. Het monopolie op nationale radioreclame is goed voor 935 miljoen frank en sponsoring op radio en televisie zorgt voor 206,9 miljoen. De kabelakkoorden brengen 229,7 miljoen op en andere inkomsten, ten bedrage van 387,2 miljoen, maken het bedrag rond.

Indien werkbare maatregelen worden genomen om de personeelskost te beheersen, moeten deze middelen voor de BRTN toereikend zijn om zijn opdracht naar behoren uit te voeren. Wel moeten bij deze middelenbegroting een aantal kanttekeningen gemaakt worden :

- De uitgaven voor 1995 worden geraamd op 9.349,4 miljoen frank, wat erop neerkomt dat de beschikbare reserve van 145,2 miljoen frank bijna volledig zal worden opgebruikt.
- De omroepkosten, en in het bijzonder de uitzendrechten, stijgen onrustwekkend snel.
- Terwijl binnen Europa de Europese produktie aan belang wint, en ook de Vlaamse regering eigen creaties als prioritair beschouwt, voorziet de BRTN in zijn meerjarenplan 1995-1999 in een daling van de eigen programma's.
- Hoewel de financieringsformule van de BRTN meer zekerheden biedt dan voor vele andere openbare instellingen het geval is, kan de omroep toch niet worden vrijgesteld van structurele maatregelen, zoals de gezondheidsindex.

Wat de participatie van de uitgeverswereld in de BRTN betreft : de VUM is binnen de VAR aanwezig met 45 %.

BRTN-televisie oefent nog steeds een grote aantrekking uit op het Vlaamse publiek. BRTN-radio vangt alle segmenten van de bevolking op met een kwantitatief en kwalitatief bevredigend aanbod. In Vlaanderen wordt meer dan waar ook naar de radio geluisterd.

### 2. VTM, de commerciële televisieomroep

VTM beschikt over een monopolie op nationale televisiereclame. Een deel van de inkomsten vloeit terug naar de uitgevers die participeren in de omroep. Het aandeelhouderschap is als volgt verdeeld :

- VMH : 55,5 % (Roularta 2/7, BMH 2/7, Het Volk (intussen VUM) 1/7 Concentra 1/7, De Persgroep 1/7).
- VNU : 44,3 % (TIJM 1/2 Perexma 1/4, TVV 1/4).
- De Vlijt : 0, 19 %.

Een aantal uitgevers participeren niet of nauwelijks in VTM.

VTM heeft zich de afgelopen vijf jaar geprofileerd met veel eigen programma's en onderkent ook naar de toekomst toe het belang van eigen produkties.

### 3. Niet-openbare regionale televisieomroepen

Bij het opstarten van dit medium werd de financiering decretaal beperkt tot streekgebonden reclame en sponsoring. Nu verschillende regionale omroepen operatief zijn is het niet duidelijk of via deze

weg voldoende middelen gegenereerd kunnen worden.

De reclameregie voor de West-Vlaamse omroepen Focus en WTV-Zuid is in handen van Roularta. De RAR (Roularta 50 % , De Periscoop, Het Volk (intussen WM), Concentra, Sydes (WM) en De Beukelaer : elk 10 %) voert de regie voor de Oost-Vlaamse omroepen AVS en ADSKanaal 3, voor ROB TV (Leuven) en voor TV-Brussel.

De Periscoop (De Vlijt 48 %, Katholieke Propaganda 26 % en Katholiek Persfonds 26 %) staat in voor de reclamewerving van ATV en TV-Kempen en de N.V. TV-Limburg (51 % Concentra, 49 % Interelectra) voor de gelijknamige omroep.

De Vlaamse Raad voor Reclame en Sponsoring op radio en televisie heeft een aantal steekproeven verricht over de naleving van de regelgeving op de reclame en sponsoring. Zij zal hierover verder overleggen met de omroepen.

Intussen is de behoefte aan en het succes van regionale televisie in Vlaanderen voldoende bewezen.

### 4. Lokale radio

Verschillende lokale radio's gaan gebukt onder problemen met het zendcomfort binnen de hen toegewezen acht-kilometerzone. Het grote aantal (circa 340) erkende radio's in Vlaanderen is daar niet vreemd aan. Maar de grootste moeilijkheden vloeien voort uit het nieuwe frequentieplan dat de Franse Gemeenschap eenzijdig en zonder overleg opstartte. De Vlaamse Gemeenschap zal met alle middelen blijven eisen dat haar rechtmatige belangen en die van de radio's niet worden geschaad. De Vlaamse regering heeft dit probleem reeds aangekaart binnen het overlegcomité van de regeringen. En bij de Raad van State werd zelfs een procedure tegen de Franse Gemeenschap opgestart.

### 5. De geschreven pers

De instandhouding van een pluriforme pers lijkt onmogelijk zonder participaties in andere sectoren. De aanwezigheid in de audiovisuele sector is het meest voor de hand liggend. Eerder werd reeds opgemerkt dat de WM voor 45 % participeert in de VAR, en dat De Vlijt, de VNU en de VMH respectievelijk over 0,19 % ,44,3 % en 55,5 % van de aandelen van VIM beschikken. Hierbij moet worden aangestipt dat Het Volk, Concentra en De Persgroep een deel van hun aandeel in VTM verkocht hebben. De Vlijt trok zich zelfs voor een groot deel terug uit VTM. De overblijvende aandelen van Het Volk zijn intussen naar de VUM overgegaan.

Een gedeelte van de bruto-inkomsten uit publiciteit op radio en televisie zou jaarlijks aan de geschreven pers toegekend kunnen worden in uitvoering van artikel 17 § 1 van de wet van 6 februari 1987. Dit geldt niet voor de inkomsten uit publiciteit op de lokale radio-omroepen.

Zoals in de inleiding reeds werd aangehaald ondertekende de Vlaamse overheid een protocol met de geschreven pers voor een termijn van vijf jaar. Deze overeenkomst houdt jaarlijks 250 miljoen fr. steun in die wordt aangewend voor overheidsinformatie, voor rechtstreekse steun aan de dagbladpers, voor de Stichting voor de pers en voor investeringssteun.

Binnen het geheel van de geschreven pers bestaat een precair evenwicht. De moeilijkheden van De Morgen en de overname van Het Volk zijn in dit verband tekenend.

## III. DE TE VERWACHTEN ONTWIKKELINGEN IN HET VLAAMSE MEDIALANDSCHAP

Het aanbod zal blijven stijgen. Eigenaars van schotelantennes zullen binnen afzienbare tijd een ongelimiteerd aanbod aan buitenlandse omroepprogramma's ontvangen. De kabelmaatschappijen hebben geïnvesteerd in de uitbreiding van de capaciteit van de kabel. Zij willen hun investeringen rendabel maken. Ook digitalisering opent nieuwe perspectieven. Dit alles zal zeer snel leiden tot een verruiming van het kabelaanbod met bijkomende programma's en diensten. Het valt te betwijfelen of de kabelmaatschappijen hierbij de zorg voor de Vlaamse identiteit als prioritair erkennen.

Het reclamemonopolie stelde VTM de voorbije vijf jaar in de mogelijkheid veel Vlaamse programma's uit te zenden, waardoor een eigen audiovisuele sector tot ontwikkeling kwam. Maar intussen vraagt de reclamewereld dat het VIM-monopolie doorbroken wordt. Enkele buitenlandse groepen lijken ervan overtuigd dat de reclamemarkt in Vlaanderen ruimte biedt, zelfs voor het opstarten van omroepen die vanuit het buitenland uitzenden. Er dienen zich dan ook omroepen die in het Nederlands willen uitzenden aan. De vraag is of zij dit niet enkel en alleen doen om onze regelgeving te ontwijken.

In eigen land worden nieuwe initiatieven als doelgroepentelevisie voorbereid en de audiovisuele sector wenst bijkomende ruimte. Ook nieuwe toepassingen als interactieve teletekst, databroadcast, near video on demand en televerkoop dienen zich aan. Er is vraag van omroepen en bedrijven om vanuit Vlaanderen op te stralen.

## IV. DE AANLOOP TOT EEN VERNIEUWEND BELEID

### 1. Uitgangspunten

Sinds het Verdrag van Maastricht wordt erkend dat de mediasector, die traditioneel gestuurd wordt vanuit markt-economische principes, ook onmiskenbaar sociaal-culturele dimensies in zich draagt. De houding van de Europese Unie zal in grote

mate bepalend zijn voor het succes waarmee het evenwicht in de mediasector gerealiseerd wordt in de nabije toekomst. De Vlaamse Gemeenschap moet in het mediadebat onomwonden stelling nemen. De Vlaamse regering zal blijven eisen dat de audiovisuele sector niet op een louter economische wijze wordt behandeld en dat het land van ontvangst de kans krijgt om op de naleving van de Europese regelgeving toe te zien. Binnen het ruime internationale aanbod bieden sterke Vlaamse omroepen, die de kijker vanuit de eigen leefsituatie benaderen, de beste garantie voor een open, evenwichtig, pluriform en kwalitatief media-aanbod.

Binnen een relatief kleine taal- en cultuurregio moet de overheid kansen kunnen creëren voor de eigen pers en omroepen. Binnen een maatschappelijke context waarin het beeld nog aan belang zal winnen bij de informatieoverdracht is er immers nood aan omroepen die oog hebben voor de eigen culturele context en die zich integreren in de actualiteit van een gemeenschap. Deze omroepen zijn ook belangrijke opdrachtgevers op het vlak van audiovisuele produktie. Op die manier zijn ze een onmisbare motor voor de culturele ontplooiing en voor de economische ontwikkeling binnen een regio. De reclameinkomsten die de eigen omroepen genereren, vloeien voor een deel terug naar de eigen produktie en naar de geschreven pers die, zeker in een kleine taalregio, nood heeft aan deze extra inkomsten. Om al deze redenen moet Vlaanderen in zo groot mogelijke mate zelf kunnen beslissen over zijn mediabeleid. In dit beleid staat de zorg voor de eigen omroepen centraal. Even belangrijk is dat binnen de groeiende mediasector de belangen van de kijker steeds voorop staan. Een ruimer aanbod moet dan ook zo goed mogelijk toegankelijk blijven voor een breed publiek.

## 2. De plaats van de openbare omroep binnen het mediabestel

### *A. De financiering van de openbare omroep*

Idealiter zou de openbare omroep moeten kunnen werken met een overheidsdotatie en zou de private omroep exclusief een beroep moeten kunnen doen op private financiering.

De Vlaamse Mediaraad en het Comité van Experten hebben voor openbare middelen voor de openbare omroep gepleit in hun advies over „de rol en de opdracht van de openbare omroep in het gewijzigde medialandschap (internationaal en nationaal) anno 1987". Het Comité van Experten vroeg bij deze gelegenheid een verhoging van de toenmalige dotatie met 2,5 miljard frank. De Vlaamse Mediaraad vond dat de openbare omroep een beroep moest kunnen doen op 75 % van het kijk- en luistergeld om haar taak op een volwaardige wijze te kunnen vervullen. Indien dit percentage niet werd gehaald moest de omroep de, mogelijkheid krijgen om private middelen aan te wenden.

Ondanks al de inspanningen van de Vlaamse regering en van de Vlaamse Raad om voor de BRTN een gegarandeerd inkomen te voorzien bleek het niet mogelijk om de door de omroep noodzakelijk geachte middelen toe te kennen. In verschillende fasen (met eerst het mini-decreet en nadien het decreet op reclame en sponsoring) werd vervolgens beslist dat de BRTN een beroep kon doen op private middelen. Zonder deze extra middelen zou het tweede net verdwenen zijn en zou ook het eerste net geleden hebben onder belangrijke beperkingen. Het is duidelijk dat de BRTN haar openbare functie niet langer naar behoren kon vervullen zonder deze bijkomende private financiële mogelijkheden.

De stelling dat de BRTN met uitsluitend openbare middelen kan werken indien het aantal zenduren wordt beperkt gaat in tegen de algemene tendens in Europa voor meer produktie, en dus ook voor meer tewerkstelling. Bovendien zou deze optie de specifieke taak van de openbare omroep zwaar hypotheceren.

Vanuit de geschetste overwegingen werd een kader gecreëerd voor de verdeling van de reclame-inkomsten waarin de lokale en regionale media een beroep kunnen doen op streekgebonden reclame ; waarin de BRTN het monopolie kreeg op radioreclame en waarin aan VTM het monopolie voor televisiereclame werd toegekend tot het jaar 2005.

Met deze afspraken werd niet enkel rekening gehouden met de ontwikkeling van de audiovisuele sector (de omroepen en de industrie), maar ook met de belangen van de geschreven pers die bij de audiovisuele media betrokken werd. De bedoeling was om de middelen die voor omroep en pers beschikbaar zijn maximaal voor het Vlaamse mediabeleid aan te wenden.

Tegen de verwachtingen van velen in is VTM er, dankzij haar specifieke, uitsluitend op Vlaanderen gerichte programmatie, in geslaagd om haar vooruitzichten meer dan waar te maken. Er is een Vlaamse audiovisuele sector gegroeid en de in de omroep participerende pers werd in sterke mate gesteund.

### *B. De rol en de opdracht van de openbare omroep*

Het BRTN-decreet omschrijft duidelijk de taak van de instelling

.,Zij verzorgt in een evenwichtig zendschema en met grote zorg voor de uitstraling van de culturele identiteit van de Vlaamse Gemeenschap programma's ter informatie, vorming en ontspanning van kijkers en luisteraars. Zij verzorgt in het bijzonder en bij voorrang de nieuwsdienst."

In 1992 stelde de Raad voor Cultuur een medianota voor. Hierin zijn vier criteria opgenomen aan de hand waarvan getoetst kan worden in welke mate een openbare omroep zijn functie vervult :

- redactionele verantwoordelijkheid t.o.v. de politieke wereld maar ook t.o.v. de commerciële sector die een programmering voorstaat die alleen op grote kijkdichtheid is gericht ;
- culturele pluraliteit en diversiteit die ook kleinere groepen kijkers aan hun trekken moet laten komen ; dat is alleen mogelijk wanneer ook grote groepen blijvend worden aangesproken ;

– kwaliteit, en dat niet alleen in programma's die kleine groepen kenners aanspreken maar ook in massauitzendingen (ook in deze categorie bestaat de notie kwaliteit) ;

– democratische toegankelijkheid, niet alleen van het brede veld van maatschappelijke terreinen waar de publieke belangstelling en dus ook de media-interesse naar uitgaat.

Ook de Vlaamse Raad pleit unaniem voor een sterke en slagvaardige omroep.

De openbare omroep moet de kijkers en luisteraars niet benaderen als consumenten van een commercieel produkt maar als mensen die via radio en televisie elementen aangereikt krijgen om zich een persoonlijke mening te vormen, om zich verder te ontwikkelen en om zich op een behoorlijke wijze te ontspannen.

De openbare omroep moet zich tot doelgroepen richten maar mag zich daartoe niet beperken. Hij moet zowel in de progamma's voor het grote publiek als in de programma's voor deelpublieken een meerwaarde realiseren.

Het concept van de openbare omroep is dus gericht op het hele publiek -de term openbaar illustreert dit- en bestaat hierin dat de programma's de kijkers/luisteraars in staat moeten stellen om op een kritische wijze deel te nemen aan de sociale, politieke, culturele en democratische ontwikkeling van de samenleving.

Om dit te realiseren moet binnen de openbare omroep de programmatie van informatieve, educatieve en cultureel-artistieke programma's evenwichtig gedoseerd worden.

Het gevaar bestaat dat zonder een openbare omroep de culturele en educatieve aandachtspunten en de programma's die rekening houden met de Vlaamse samenleving en realiteit, zouden verdwijnen.

Daarom moet de openbare omroep in het bijzonder produkties van eigen bodem verzorgen en het eigen cultureel patrimonium ontwikkelen en bij het publiek bekend maken.

Binnen Europa wordt de diversiteit aan culturen algemeen erkend als een rijkdom. De openbare omroepen kunnen op Europees vlak een bijzonder belangrijke rol spelen bij de instandhouding en de verspreiding van die culturele diversiteit. De Vlaamse regering pleit op Europees vlak dan ook voortdurend voor bijkomende kansen voor de ondersteuning van de nationale en regionale omroepen. Deze omroepen brengen immers het grootste aanbod aan eigen, Europese produkties. Zij oefenen daarenboven een positieve invloed uit op de tewerkstelling. Het ontbreken van een gunstig klimaat voor de nationale en regionale omroepen, in het bijzonder voor die van de kleinere taalen cultuurgemeenschappen, zou ingaan tegen de Europese inspanningen voor een grote audiovisuele sector met een maximale tewerkstelling.

De intentie van de Raad van Europa om de kansen van de openbare omroep te stimuleren biedt alvast positieve vooruitzichten. De toekomst en de perspectieven van de openbare omroep is één van de hoofdthema's op de ministerconferentie in Praag, in december 1994.

### *C. Eén of twee netten voor de openbare omroep ?*

In bijna alle landen beschikt de openbare omroep over meer dan één net. De doorlichting van Peat Marwick bevestigde in 1987 reeds dat het tweede net ook in Vlaanderen behouden moet blijven. Vanuit de drievoudige opdracht van de BRTN moet het tweede net als een volwaardig „uitzendmiddel" beschouwd worden voor een gedifferentieerd aanbod. De rol van het tweede net mag dus niet beschouwd worden als een uitwijkmogelijkheid.

De huidige positionering van het tweede net sluit aan bij deze visie. TV2 richt zich weliswaar tot een kleiner publiek met een zekere voorkennis en met meer uitgesproken voorkeuren. Maar het is een volwaardig publieksnet waarvan de programmatie complementair is aan die van TVl, en omgekeerd.

Indien de openbare omroep ervoor zou opteren om zich via één net in hoofdzaak tot het brede publiek te richten, dan zou zijn kwaliteitsopdracht inzake cultuur en educatie, en wellicht ook inzake informatie, in het gedrang komen. Anderzijds mag een openbare omroep zich ook niet beperken tot één kwalitatief, informatief, educatief en cultureel net. Een openbare omroep die zich uitsluitend tot een beperkt publiek richt, negeert zijn taak. Men zou toch ook niet aanvaarden dat de openbare omroep enkel Radio 3 zou aanhouden en zijn andere radioprogramma's zou afstoten.

Een tweede net is dus onmisbaar. De vraag is of het ook volledig kan/moet worden ingevuld. Hierbij speelt de vaststelling dat een net dat niet altijd beschikbaar is moeilijk aanslaat een grote rol. Gebleken is bijvoorbeeld dat ook een aanvullend evenementennet maar zin heeft als er een zekere continuïteit aanwezig is. Het tweede net moet dus een volwaardige programmatie bieden om in een concurrentiële omgeving zijn openbare opdracht volledig te vervullen. Hoe groter de concurrentie, des te vollediger zal het tweede net moeten worden ingevuld.

Ter vergelijking : in Nederland wordt gestreefd naar een „superbrede programmatie", een „middelbrede programmatie" en een „smalle programmatie" (die smal mag zijn maar dit moet evenwel niet) op drie netten.

Momenteel leeft de tendens bij de omroepen om meer zenduren in te vullen en om ook naar en middag- en ochtendprogrammatie over te gaan. Binnen deze Europese context is het onverantwoord om de uitzenduren van de openbare omroep te verminderen.

## 3. Moties van de Vlaamse Raad naar aanleiding van het mediadebat op 1 september 1994

De heer D. Van Mechelen vraagt via een motie :

- een medianota
- een legistiek kader dat dezelfde inhoudelijke voorwaarden oplegt aan elke nieuwe kandidaat-omroep,
- een slagkrachtige openbare omroep, de bescherming van de pluriforme pers en een positieve ingesteldheid tegenover de Vlaamse beeldindustrie.

De heren H. Van Dienderen en J. Geysels vragen via een motie :

- een nota over de BRTN-nieuwe stijl met bijzondere aandacht voor Raad van Bestuur, beheersstructuur en topmandaten.

De heren E. Van Rompuy, D. Van Der Maelen en H. Olaerts vragen via een motie :

- een medianota,
- een moratorium : in afwachting van en nieuw mediabeleid dat is goedgekeurd door de Vlaamse Raad mag geen enkele beslissing genomen worden die de fundamenten van het mediabeleid kan aantasten,
- een maximale verankering met behoud van de culturele eigenheid en de pluriformiteit van de pers,
- hervormingen bij de BRTN om de slagkracht van de omroep te vergroten en haar rol als openbare omroep te versterken, dit in samenwerking met de Vlaamse Raad.

Deze laatste motie werd op 28 september 1994 aangenomen door de Vlaamse Raad.

## V. VOORSTELLEN VOOR EEN VERNIEUWEND MEDIABELEID

### 1. Radio in Vlaanderen

Het Vlaamse publiek heeft recht op een zo gedifferentieerd mogelijk aanbod. Uit het feit dat in Vlaanderen meer dan waar ook naar radio wordt geluisterd kan worden afgeleid dat het radiobestel naar de wens van de luisteraar is uitgebouwd.

#### *A. Openbare radio*

De BRTN biedt een programma-aanbod dat zowel op het grote publiek als op doelgroepen is gericht. De diversiteit en de kwaliteit van het aanbod worden algemeen geapprecieerd.

De openbare omroep biedt een meerwaarde die door een commerciële radio niet kan worden gebracht. Hij voert zijn radio-opdracht als openbare dienst op een degelijke manier uit.

Citaat uit „BRTN-radio in Vlaanderen" „Alle radionetten blijven werken aan kwaliteitsverbetering en inhoudelijke vernieuwing, waar dat nodig blijkt. Meer nog dan in het verleden proberen we de onderzoekmethodes te verfijnen om de wensen van de luisteraar te kennen. En zullen we de structuren verfijnen om die wensen blijvend te vervullen."

#### *B. Lokale radio*

De lokale radio heeft tot taak om zich als een aanvullend medium tot de luisteraar te richten met een verscheidenheid aan programma's die de lokale communicatie bevorderen.

Frequentiemogelijkheden

De frequentiemogelijkheden zijn beperkt en de verdeling ervan is in internationale overeenkomsten vastgelegd.

De FM-band 87,5-107,9 MHZ is voor radio-omroepen bestemd, hoewel er beperkingen zijn met het oog op de luchtvaart. In principe is de band 87,5-104,l MHZ bestemd voor grootvermogenzenders. Maar in Vlaanderen zijn de grootvermogenzenders in de band 102,l tot 104,l MHZ niet toegekend maar verdeeld in kleine assignaties om het lokale medium meer ruimte te geven. Voor de lokale radio is de band 102,l tot 107,9 MHZ beschikbaar.

Technische problemen van de lokale radio's

Zo'n 340 lokale radio's zijn erkend tot in het jaar 2000. Momenteel zijn er verschillende problemen die het zendcomfort waar ze gezien hun erkenning recht op hebben in de weg staan :

- Rekening houdende met de beschikbare frequentieruimte werden in het verleden teveel lokale radio's erkend. Vroeger werden trouwens frequenties toegekend die tijdelijk een oplossing boden maar die door het indienststellen van buitenlandse zenders zo goed als onbruikbaar zijn geworden.
- Het nieuwe frequentieplan van de Franse Gemeenschap, waartoe eenzijdig en zonder overleg beslist werd, brengt bijkomende storingen mee.
- Er is een gebrek aan permanente en actieve controle, wat vooral te maken heeft met het feit dat het BIPT – de enige etherpolitie – onder de federale overheid ressorteert.

De lokale radio's formuleerden zelf een aantal vragen met betrekking tot hun situatie :

- De frequentieband moet worden opengetrokken.
- Een vermindering van de bescherming van de BRTN-programma's.
- Aan de lokale radio's moeten bijkomende technische normen worden opgelegd.
- Er moeten gezamenlijke nieuwsuitzendingen en andere vormen van samenwerking komen.

Standpuntbepaling

De Vlaamse regering blijft zich inzetten om de lokale radio's het zendcomfort te geven waar zij krachtens hun erkenning recht op hebben. Daarom worden geen nieuwe erkenningen meer afgeleverd en wordt bij de Franse Gemeenschap en bij de federale overheid aangedrongen op de loyale toepassing van de regelgeving. De Vlaamse Gemeenschap blijft met alle middelen eisen dat haar recht-

matige belangen niet worden geschaad (overlegcomité, Raad van State).

Omdat zij de belangen van de luisteraar, dus ook het luistercomfort, voorop stelt, heeft de Vlaamse Gemeenschap steeds geopteerd voor een onderverdeling van de frequentieband en voor een scheiding van de grotere en de kleinere radio's. Een verandering in die houding zou in de buurt van de radio's storingen met zich meebrengen. Dit zou de inspanningen die geleverd werden om het zendcomfort van de luisteraar te vergroten (bv. met de nieuwe zendmast van Sint-Pieters-Leeuw) hypotheceren. Bovendien is het aantal frequenties dat nog zou kunnen gevonden worden miniem. Afgezien van de hieraan verbonden risico's biedt het opentrekken van de frequentieband dus geen oplossing voor de huidige moeilijkheden. Daarom blijft de Vlaamse Gemeenschap voor een opdeling van de frequentieband opteren. Zij wordt in die houding gesteund door de adviezen van de Vlaamse Mediaraad.

Zoals gezegd blijft de Vlaamse Gemeenschap bij de federale overheid en de Franse Gemeenschap aandringen op een naleving van de wettelijke en reglementaire bepalingen. Pas nadat de regelgeving effectief wordt toegepast zal een alternatief frequentieplan kunnen worden uitgewerkt. Intussen wordt naar technische oplossingen gezocht voor de meest ernstige frequentieproblemen.

Zonder enige afbreuk te doen aan de principes van het decreet van 7 november 1990 (kleinschaligheid, onafhankelijkheid) wordt onderzocht op welke wijze samenwerking tussen lokale radio's (nieuwsgaring en -verstrekking, uitwisselen van andere programma's) kan worden toegestaan.

Door het decreet van 12 juni 1991 over de reclame en sponsoring op radio en televisie werd de mogelijkheid om andere dan streekgebonden reclame uit te zenden, die in het lokale radiodecreet van 7 november 1990 was ingeschreven, weggenomen.

De Vlaamse regering heeft er geen bezwaar tegen dat opnieuw wordt vastgelegd dat de uitgezonden reclame hoofdzakelijk streekgebonden moet zijn omdat dit m.i. geen invloed uitoefent op de andere media. De principes van onafhankelijkheid en kleinschaligheid moeten immers gehandhaafd blijven.

Binnen de besprekingen rond digitale technieken (DAB) stelt de Vlaamse Gemeenschap alles in het werk om maximale mogelijkheden voor de Vlaamse omroepen te bekomen.

Gelet op het kwalitatief en gevarieerd aanbod van de openbare omroep en op de noodzaak om het aanvullend medium lokale radio meer zendcomfort te geven dient een commerciële radio voor Vlaanderen resoluut afgewezen te blijven. Een dergelijk initiatief zou zowel financieel als technisch het huidige radiobestel op de helling zetten.

## 2. Televisie in Vlaanderen

De spanningen rond het voetbalcontract en de mogelijke komst van buitenlandse omroepen die in het Nederlands willen uitzenden vormden mede de aanleiding tot deze medianota. Deze problematiek moet op een positieve manier benaderd worden. De uitgangspunten (zie IV, 1) die voor het Vlaamse mediabestel van essentieel belang zijn vormen een kader voor de suggesties die volgen.

Het Vlaamse omroepmodel heeft nieuwe kansen gegeven aan de openbare omroep (meer middelen), aan een commerciële omroep waarin een groot deel van de geschreven pers participeert en aan een zich ontwikkelende media-industrie en heeft de regionale televisie mogelijk gemaakt. Voor het Vlaamse mediabestel is het essentieel dat exclusiviteitsrechten inzonderheid inzake belangrijke evenementen worden beperkt en dat veeleer de samenwerking en uitwisseling van beelden worden gestimuleerd.

Op een ogenblik dat de audiovisuele sector zowel op het vlak van produktie als voor de tewerkstelling als één van de weinige groeisectoren wordt beschouwd is het belangrijk om naar bijkomende produktiemogeIijkheden te streven met een optimale besteding van de in Vlaanderen beschikbare middelen. Hierbij mag het verband met de leefbaarheid en de pluriformiteit van de geschreven pers nooit uit het oog verloren worden.

In Vlaanderen zijn mogelijkheden aanwezig om meer produktie te realiseren. De sector zoekt bijkomende mogelijkheden en denkt aan nieuwe initiatieven die zonder reclame niet of nauwelijks kunnen worden gerealiseerd. Initiatieven rond senior TV, jeugdtelevisie of een autorubriek worden uitgetekend, in een aantal kringen leeft de vraag naar televerkoop en er wordt gedacht aan het opstarten van buitenlandse omroepen vanuit Vlaanderen.

De Vlaamse mediasector, die meer dan welk bestel ook met een bijzonder groot aanbod aan buitenlandse omroepen af te rekenen heeft, wordt echter van buitenuit bedreigd.

### *A. De niet-openbare omroep*

De niet-openbare regionale televisieverenigingen hebben aangetoond dat er nood was aan een aanvullend medium dat dichter bij de lokale leefsituatie aanleunt. De professionele invulling van het medium verdient alle lof. Enkel in Halle-Vilvoorde en in Mechelen is nog geen regionale televisievereniging aktief. Hier zijn wel reeds verenigingen erkend. Dit medium verdient een eerlijke kans en enige tijd om verder tot ontwikkeling te komen. De datum van eind 1995 kan vooropgesteld worden voor een evaluatie zowel naar de inhoud, naar de financiering als naar de samenwerkingsvormen.

De doelgroepentelevisie Kinder-atelier en Kunstkanaal zijn erkend. Kinder-atelier heeft een kwalitatieve doch beperkte programmatie. Televisie maken zonder een concreet perspectief op reclame zal hoe dan ook uiterst moeilijk blijven. Kunstkanaal zendt nog niet uit. Een dossier Senior TV ligt bij de Vlaamse Mediaraad voor advisering voor. Nog andere initiatieven zijn in voorbereiding, zoals jongerenprogramma's, autorubriek e.a.

Het blijft zeer de vraag of die programmatie niet door de bestaande open net-omroepen en in het bijzonder door de openbare omroep moet worden gebracht.

Het ziet ernaar uit dat Filmnet zijn financiële moeilijkheden overwonnen heeft.

De toestemming van de Vlaamse overheid om rechtstreeks en gecodeerd de Belgische competitie- en bekervoetbalwedstrijden die niet voor open net beschikbaar zijn uit te zenden, is daar niet vreemd aan. Filmnet moet dan ook zijn beloften inzake participatie in Vlaamse audiovisuele produkties dringend waar maken.

VTM heeft op een belangrijke wijze de mogelijkheden benut die door het kabeldecreet van 28 januari 1987 werden gecreëerd. Deze omroep spreekt het grote Vlaamse publiek aan, brengt veel eigen programma's en heeft meer dan een aanzet gegeven tot een eigen Vlaamse beeldindustrie. Hij is daarenboven voor de participerende kranten- en tijdschriftenuitgevers van groot belang.

Het dossier „VTM-5 jaar impact op Vlaanderen" geeft een uitgebreid overzicht van het belang van de omroep voor de audiovisuele sector en voor de geschreven pers. Dit document werd ruim verspreid naar aanleiding van de recente aanvraag tot een uitbreiding van de avondprogrammatie via een tweede kanaal. De omroep meent dat een tweede net onontbeerlijk is in het vooruitzicht van een bijkomend nederlandstalig aanbod op de kabel. VIM wil met haar tweede net voorkomen dat er ruimte ontstaat voor buitenlandse initiatieven van multinationals die voor een totale verstoring van het Vlaamse medialandschap dreigen te zorgen. De omroep, die de Vlaamse weekbladen en de meeste Vlaamse kranten groepeert, beklemtoont dat hij op die wijze voor de Vlaamse verankering zorgt.

De uitbreiding van de programmatie vereist vanzelfsprekend meer middelen voor investeringen en voor bijkomende programma's.

Dit kan nadelig zijn voor de geschreven pers die in VIM investeert. Anderzijds kan, en wil, VIM via de uitbreiding van de programmatie op een tweede kanaal op een dynamische manier meewerken aan de bescherming en de uitbouw van de Vlaamse audiovisuele industrie.

Binnen de context van de recente ontwikkelingen gaat de zorg van de Vlaamse overheid in het bijzonder uit naar de geschreven pers. Vandaag kan echter worden vastgesteld dat de Vlaamse uitgevers geen akkoord bereikten over een gecontroleerde spreiding van de reclame en dat de uitgevers die in VTM participeren opteren voor een tweede kanaal. VTM is van oordeel dat zij zonder subsidie maar met reclamegelden en de BRTN zonder reclame maar met dotatie de enige mogelijke en aanvaardbare constructie is voor een evenwicht in het Vlaamse medialandschap.

### *B. BRTN, de Openbare omroep van de Vlaamse Gemeenschap*

Met de' goedkeuring van het meerjarenplan geeft de Vlaamse Gemeenschap de BRTN enige ruimte om het beleid op middenlange termijn te plannen.

In een steeds moeilijker wordende media-omgeving (meer omroepprogramma's, stijging van de rechten en van de produktiekosten) is het noodzakelijk dat de BRTN over voldoende instrumenten beschikt om zijn taak als openbare omroep volwaardig te vervullen.

Na de interpellaties van 1 september jl. over de recente evoluties in het audiovisuele landschap in Vlaanderen werden drie met redenen omklede moties ingediend. Deze moties, die ondertekend werden door leden van vijf verschillende frakties, dringen allen aan op een grotere slagkracht voor de BRTN.

Meer dan ooit lijken mij de voorwaarden vervuld om een open discussie te voeren over de wijze waarop de openbare omroep zo optimaal mogelijk zou kunnen functioneren.

Naar aanleiding van de bespreking van het BRTN-meerjarenplan in de Vlaamse regering en in de Vlaamse Raad heb ik de BRTN dan ook gevraagd om een grondig onderzoek te voeren naar een efficientere werking.

Het onderzoek rond het personeelsbeleid is nog niet afgerond.

Maar intussen :

- is een ontwerp voor een personeelsstatuut voor het statutair personeel goedgekeurd door de Raad van Bestuur. Hierin wordt vooral aandacht besteed aan een soepeler wijze van indienstneming, ontslag, verloning en mutatie.
- pleit de BRTN voor het behoud van de autonomie zoals vastgelegd in het decreet van 27 maart 1991,
- en pleit de BRTN-top voor
  - de afschaffing van de dubbele procedure van het beheer (Vaste Commissie en Raad van Beheer),
  - het vastleggen van de essentiële beleidslijnen door de Raad van Beheer,
  - meer bevoegdheid voor de directie (verruiming van de delegatie).

Standpunt

- De huidige autonomie dient maximaal behouden te worden.
- Er is nood aan één werkzame structuur, de Raad van Bestuur, die de krachtlijnen van het beleid vastlegt (meerjarenplan, begroting, investeringen). De Vaste Commissie moet afgeschaft worden.

  De Raad van Bestuur moet de uitvoering van het beleid controleren en goed- of afkeuren. Het onderscheid tussen de verantwoordelijkheden van de Raad van Bestuur en van de directie van de instelling moet duidelijk omschreven worden.

De Raad van Bestuur bestaat uit 7 leden die voor een periode van vier jaar benoemd worden door de Vlaamse Raad. De mandaten kunnen worden verlengd. De benoeming door de Vlaamse Raad is logisch, niet alleen omdat de Vlaamse Raad via de goedkeuring van het meerjarenplan de opdracht, de begroting en de middelen van de omroep bepaalt, maar vooral omdat de evenwichten binnen de maatschappij voldoende moeten worden weerspiegeld in het beheer van de openbare omroep.

Aan de leden moeten voorwaarden worden gesteld inzake kennis van het medium en/of management en inzake loyauteit t.o.v. de openbare omroep.

De Raad werkt niet vanuit een ideologische meerderheidspositie maar als een college van bestuurders die vanuit een consensusmodel beheren.

Om met kennis van zaken te kunnen beslissen wordt de Raad, die in principe om de maand samenkomt, bijgestaan door een interne audit. Hij kan tussentijds ook hoorzittingen organiseren.

– Het directiecomité bestaat uit vier leden : een voorzitter en drie leden die respectievelijk bevoegd zijn voor radio, televisie en technische diensten. Dit comité wordt voor een termijn van 5 jaar benoemd door de Vlaamse regering. De mandaten kunnen worden verlengd. De leden van het directiecomité nemen met raadgevende stem deel aan de vergaderingen van de Raad van Bestuur.

  Het directiecomité beslist in principe bij consensus. Bij gebrek aan consensus beslist de voorzitter.

  Het directiecomité beschikt binnen de door de Raad van Bestuur bepaalde krijtlijnen over de ruimst mogelijke bevoegdheden.

– Het vergroten van de slagkracht veronderstelt een verhoging van de kwalitatieve aspecten van het personeelsbeleid. Hiervoor moet worden overwogen of een grondige en functionele herstructurering aangewezen is.

  Een efficiënte werking vraagt ook een maximale personele inzet. Dit betekent dat elk personeelslid zijn kennis en/of ervaringen optimaal moet kunnen aanwenden. Vastheid van betrekking kan evenwel in het huidig mediabestel geen vastheid van opdracht betekenen. Het personeel moet kansen krijgen en gestimuleerd worden. Gebruiken of reglementen die een optimaal rendement in de weg staan moeten worden weggewerkt. Hiërarchische indelingen moeten beperkt worden en produktieverantwoordelijken moeten rechtstreeks verantwoordelijk gesteld worden. Ook voor hen geldt het mandaatsysteem. Er moet nagegaan worden of een verantwoorde en geleidelijke overgang van statutair naar contractueel personeel niet aangewezen is, in het bijzonder voor specifieke creatieve omroepfuncties. Met dezelfde personeelsbezetting moet in elk geval een hoger rendement in het programma-aanbod worden gehaald.

  De herstructurering van de BRTN mag echter niet beperkt blijven tot de rol van de raad van bestuur, tot de topfuncties of het personeel maar moet ook gericht zijn op het optimaal functioneren van de BRTN zelf, en kan daarbij gebaseerd zijn rond bv. diverse business-units. De structuur kan ook aangepast worden aan de gebeurlijke functionering van deze business-units.

### *C. Het tweede net van VTM en van BRTN*

Vanuit de zorg voor een sterk Vlaams mediabestel en voor een leefbaar klimaat voor een pluriforme geschreven pers was ik bereid om elk voorstel van de pers en/of van de aandeelhouders van VTM tot een billijke en doelgerichte herverdeling van de middelen uit reclame grondig te onderzoeken.

Die herverdeling van de middelen zou dan zowel de Vlaamse produktie van de private als van de publieke omroep als de geschreven pers ten goede moeten komen.

De Vlaamse regering zou daarenboven de in het meerjarenplan ingeschreven dotatie voor de BRTN waarborgen.

De in **VTM** participerende pers heeft zelf de beslissing genomen om met een tweede net te starten i.p.v. tot een gecontroleerde herverdeling van de televisiereclame over de Vlaamse omroepen te komen.

Hierbij rijst de vraag in welke mate nog dividenden uitgekeerd zullen worden en welke groei en verschuivingen binnen de reclamemarkt zullen plaatsvinden. Het toekennen van een tweede net aan **VTM**, vooraleer de bespreking door de Vlaamse Raad van deze medianota is afgerond, zou ingaan tegen de op 28 september 1994 aangenomen motie.

Bij het opstarten van een onafhankelijke televisieomroep heeft de Vlaamse overheid geopteerd voor een versterkte openbare omroep (met meer overheidsmiddelen en later ook met bijkomende private middelen). **VTM** opteert nu voor een offensieve strategie. Indien VTM over twee netten beschikt en andere Nederlandstalige omroepprogramma's via de kabel zouden worden doorgegeven wordt het medialandschap ingrijpend gewijzigd. De BRTN moet dan het tweede net, dat met Ter Zake een vernieuwd elan beleeft, versterken opdat de omroep zijn openbare opdracht zo goed mogelijk zou kunnen uitvoeren.

Daarom is in de eerste plaats de hervorming en de sanering van de BRTN noodzakelijk. Daarbij moet worden nagegaan of en welke bijkomende middelen nodig zijn voor een sterke openbare omroep met twee volwaardige netten.

De offensieve strategie met de uitbreiding van de programma's van zowel BRTN als VTM moet gepaard gaan met het realiseren en uitzenden van meer eigen Vlaamse produkties. Alleen op die wij-

ze kunnen onze omroepen binnen het groeiende media-aanbod hun specifieke rol en Vlaamse opdracht blijven vervullen. En zal de Vlaamse mediaindustrie verder worden gestimuleerd. Deze offensieve strategie kadert binnen de Europese inspanningen voor meer eigen produktie en tewerkstelling.

Het lijkt dan ook aangewezen dat een discussie ten gronde wordt gevoerd over de manier waarop de waarborgen voor de BRTN dotatie kunnen geconcretiseerd en decretaal verankerd worden, met een duidelijke bepaling van de orde van grootte en de groei op termijn.

Idealiter zou de openbare omroep hierbij op termijn terug uitsluitend via een openbare dotatie moeten worden gefinancierd. De vraag stelt zich of dit echter budgettair haalbaar is. Deze financiering zou gelijktijdig met de hervorming moeten worden besproken en beslist.

Alle democratische partijen in de Vlaamse Raad zouden hierbij moeten betrokken worden om een lange termijnoptie te kunnen nemen.

Het uitgangspunt voor het omroepbeleid blijft een evenwichtige ontwikkeling van onze media. Voor Vlaanderen is het uiterst belangrijk dat de Vlaamse omroepen maximaal de positie kunnen behouden die zij nu innemen.

Verwacht wordt dat de omroepen ingevolge de technologische ontwikkelingen met zware investeringen zullen geconfronteerd worden.

De Vlaamse regering pleit ervoor dat de openbare omroep, net als in het buitenland, gebruik kan maken van tijdelijke investeringssteun voor uitzonderlijke toepassingen.

### *D. De Kabelmaatschappijen*

De kabelmaatschappijen beschikken over een grote autonomie inzake het aanbieden van programma's en diensten. Dit brengt een grote verantwoordelijkheid met zich mee.

De kabelmaatschappijen hebben verklaard dat zij de zorg van de Vlaamse overheid voor de bescherming van de Vlaamse culturele identiteit en voor een zo sociaal mogelijk gebruik van de kabel delen. Zij hebben ter zake een gedragscode aangekondigd.

In het vooruitzicht van de bijkomende capaciteit van de kabel wensen de kabelmaatschappijen tot een segmentatie van het programmapakket over te gaan.

Het is essentie1 dat zij in hun basispakket alle Vlaamse omroepen en de meest kwalitatieve omroepen opnemen. Zij moeten er bovendien voor zorgen dat er geen onderscheid ontstaat tussen informatierijke en informatiearme Vlamingen.

De Vlaamse omroepen zijn zolang ze niet via satelliet worden doorgegeven de beste partners van de kabelmaatschappijen. Dit dienen de kabelmaatschappijen eindelijk in te zien.

De Vlaamse overheid heeft de kabelmaatschappijen alle kansen gegeven en wil dat in de toekomst blijven doen. Zo zullen verbindingen tussen hoofdstations worden toegestaan.

Ondanks de weerkerende vraag naar een kabelfonds heeft de Vlaamse overheid nog geen financiële verplichtingen aan de kabelmaatschappijen opgelegd.

Vraag is evenwel of de Vlaamse overheid bij een ongebreidelde verhoging van de concurrentie dergelijke houding zou kunnen aanhouden.

### *E. Naar een nieuw aanbod ?*

Een aantal kabelmaatschappijen hebben meegedeeld dat zij VT4 in hun programmapakket zullen opnemen.

VT4 beschikt over een Britse licentie als non-domestic omroep. Het Britse non-domestic omroepsysteem staat thans Europees ter discussie.

Zeer dringend moet worden onderzocht op welke wijze de Vlaamse Gemeenschap de belangen van de geschreven pers, van zijn omroepen en van zijn audiovisuele sector optimaal kan waarborgen.

Meer bepaald moet daarbij worden nagegaan of er ontwijking van de eigen regelgeving is en op welke wijze de omroepen die zich specifiek op Vlaanderen richten, volgens het Europese gelijkheidsbeginsel aan voorwaarden kunnen worden onderworpen.

Een aantal kabelmaatschappijen beschikken over een grote capaciteit. Verwacht wordt dat volgend jaar alle maatschappijen bijkomende mogelijkheden zullen hebben. De digitalisering zal de mogelijkheden (tot x8) vergroten.

Er is zeer veel discussie over nieuwe toepassingen, met ondermeer telekrant, interactieve teletekst, videospelletjes, telewinkelen, teleleren, tele-educatie en video op aanvraag.

Het is zeer de vraag of deze toepassingen op een rendabele manier te exploiteren zullen zijn.

Indien bepaalde actoren (kabelmaatschappijen, auteursrechtenverenigingen, . . .) de „vruchten" plukken van een nieuw mediabeleid of van nieuwe ontwikkelingen moeten deze „vruchten" de eigen Vlaamse produkties en de geschreven pers ten goede komen.

### *F. Advisering en studie*

De Vlaamse Mediaraad zal de media-advisering coördineren en overkoepelen.

De Vlaamse regering legt eerstdaags een voorontwerp van decreet ter zake aan de Vlaamse regering voor.

De beleidsvoorbereiding kan zoals in het Vlaams regeerakkoord voorzien kan best gebeuren door een overkoepelend, wetenschappelijk, cultureel, technisch en commercieel orgaan.

**VL BESLUIT**

De geschreven pers en de Vlaamse omroepen moeten zich verder kunnen ontwikkelen.

Het is voor de Vlaamse cultuur en identiteit van essentieel belang dat sterke Vlaamse omroepen de kijker en luisteraar een eigen specifieke Vlaamse programmatie aanreiken.

De Vlaamse regering zal zich daarom geenszins verzetten tegen een tweede net voor VTM, waarin kranten- en weekbladuitgevers participeren, omdat de offensieve strategie wellicht het beste antwoord biedt op de mediaontwikkelingen en mediauitdagingen van dit ogenblik.

In diezelfde context is m.i. ook een sterke en slagvaardige openbare omroep met 2 volwaardige netten voor Vlaanderen van essentieel belang.

De Vlaamse regering wenst daarom deze nota en in het bijzonder de structuurwijzigingen en de financiering m.b.t. de BRTN aan de Vlaamse Raad voor te leggen.

Het tweede net van VTM en de uitbreidende mogelijkheden van de kabelmaatschappijen zullen het medialandschap op een indringende wijze veranderen.

Zoals bij de start van VTM moet ook nu de openbare omroep extra gewapend worden om blijvend zijn specifieke opdracht te vervullen.

Gelijktijdig met een eventuele beslissing over bijkomende financiële middelen is een optimalisering van de financiële mogelijkheden maar ook van de capaciteit, kennis, creativiteit en ervaring, die binnen de BRTN aanwezig is, noodzakelijk.

Met de lokale radio's en de regionale televisieverenigingen als aanvullende en kleinschalige media, met BRTN-radio en met 4 televisienetten (2 BRTN, 2 VTM) moet het zelfs bij een sterk uitbreidend aanbod van omroepprogramma's en diensten mogelijk zijn aan elke luisteraar, elke kijker de verscheidenheid van programma's aan te bieden waarop hij recht heeft en die voor zijn socio-culturele ontwikkeling van essentieel belang zijn.

Opnieuw roept de Vlaamse regering niet alleen BRTN en VTM maar ook alle andere actoren van het mediaveld op om in functie van een globaal mediabeleid, in funktie van de kijker, van de luisteraar, van de lezer en van de abonnee samen te werken in die domeinen waar gezamenlijke initiatieven nuttig of aangewezen zijn.

De Vlaamse regering verwacht dat met de voorgestelde wijzigingen de uitgangspunten van mijn beleid (kansen voor pluriforme geschreven en audiovisuele media, toegankelijkheid van de media, verankering van de Vlaamse middelen) kunnen worden gerealiseerd.

De Vlaamse regering hoopt dat op basis van deze nota binnen de Vlaamse Raad een constructief debat over het Vlaams mediabeleid en inzonderheid over de toekomst van de Vlaamse openbare omroep kan worden gevoerd.

De Vlaamse regering wil op basis van deze nota een voldragen mediadebat voeren met de Vlaamse Raad om zo te komen tot een mediapact met alle betrokkenen uit de sector.

Dit mediapact zou geldig moeten zijn voor minimum tien jaar en aan de uitdagingen voor de toekomst van de Vlaamse media moeten beantwoorden.